

Till berörda parter

Svenska åtgärder med anledning av covid-19

Transportstyrelsen har beslutat om följande åtgärder för att dämpa de störningar inom sjöfartssektorn som uppstår på grund av den globala coronavirus-pandemin (utbrottet av covid-19) och i syfte att skydda sjöpersonalens hälsa.

Transportstyrelsen betraktar utbrottet av covid-19 som ”force majeure” och följande åtgärder genomförs med omedelbar verkan från och med 1 april 2020.

Denna information finns för nedladdning på Transportstyrelsens webbplats: www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/

1. Tillsyn och certifiering av svenska fartyg

Redare och operatörer måste göra sitt yttersta för att säkerställa att alla krav vad gäller föreskriven tillsyn och verifiering/revision (även interna revisioner), service av utrustning, övningar etc. uppfylls. Om detta är omöjligt, pga de globala verkningarna av covid-19, kommer följande åtgärder att tillämpas med avseende på alla svenska fartyg, inklusive fartyg med en bruttodräktighet under 500.

1.1 Giltighetstid för föreskrivna certifikat

I enlighet med förordningen (2020:154) om förlängning av giltighetstiden för handlingar inom sjöfartsområdet ska fartygscertifikat¹ vars sista giltighetsdag infaller under perioden 1 april - 1 september 2020, vara giltiga i ytterligare 6 månader från certifikatets sista giltighetsdag *utan* särskilt beslut eller godkännande från Transportstyrelsen eller den erkända organisationen (RO).

¹ Vilka certifikat som omfattas framgår av förordningen (2020:154) om förlängning av giltighetstiden för handlingar inom sjöfartsområdet

Transportstyrelsen behöver inte fatta något särskilt beslut för att förlänga giltigheten av certifikatet. Det certifikat vars giltighet har gått förblir giltigt i enlighet med förordningen. Det rekommenderas att fartygen har med en kopia av denna information ombord för att kunna visa upp vid behov, t.ex. vid hamnstatskontroll.

Om den ovanstående bestämmelsen om förlängning av ett certifikats giltighetstid tillämpas, ska redaren underrätta RO eller, i tillämpliga fall, Transportstyrelsen, om detta. Det ska också finnas en plan som beskriver hur fartyget återigen ska bringas i överensstämmelse med kraven. Planen ska också innehålla uppgifter om när förnyad tillsyn och revision av fartyget kommer att genomföras.

RO måste se till att nödvändig tillsyn och certifiering av alla fartyg, för vilka möjligheten till förlängning har utnyttjats, kan genomföras så snart som möjligt inom den förlängda giltighetstiden. RO måste ha samlad information om vilka fartyg som utnyttjar möjligheten till förlängning av giltighetstiden för certifikat och/eller besiktningsintervall. RO ska också hålla Transportstyrelsen kontinuerligt informerad situationen vad gäller giltigheten för fartygs certifikat och tillsyn.

1.2 Besiktnings- och revisionsintervall

Redare och operatörer måste vidta åtgärder för att försöka ordna så att tillsyn av deras fartyg kan ske så snart som möjligt inom föreskrivet besiktningsintervall – om fartygets verksamhet medger detta och det kan ske i ett område med liten eller ingen förekomst av coronasmitta.

Om det inte är möjligt att genomföra föreskriven tillsyn, inklusive årliga, periodiska, mellanliggande och förnyade besiktningar samt bottenbesiktningar, inspektioner och revisioner av fartyget, inom den period som föreskrivs, gäller det beslut om förlängd giltighetstid som avses i 1.1 också i dessa fall.

Denna förlängning avser även service av utrustning samt certifikat utfärdade av serviceleverantörer efter besiktningar, verifieringar och inspektioner som utförs på Transportstyrelsens vägnar. Här ingår bland annat serviceleverantörer som certifierar livräddningsutrustning, brandsläckningsutrustning etc.

a. ISM och ISPS

Årliga interna ISM-revisioner, i enlighet med ISM-kodens stycke 12.1, får skjutas upp i 3 månader, om revisioner inte kan genomföras på grund av reserestriktioner införda till följd av covid-19. På samma sätt får årliga

interna ISPS-revisioner skjutas upp i 3 månader. I så fall ska redaren underrätta RO eller, i tillämpliga fall, Transportstyrelsen om detta.

b. Allmän information

Tillämpliga internationella konventioner (IMO-konventionerna) tillåter en förlängning om max 3 månader. Sveriges regering har emellertid, på grund av den exceptionella situationen och i syfte att begränsa störningarna så mycket som möjligt, valt att tillåta en förlängning som överskrider dessa 3 månader.

Transportstyrelsens kontaktuppgifter i denna fråga:

sjofartstillsyn@transportstyrelsen.se

2. Förlängning av giltighetstiden för certifikat, intyg och behörighetsbevis för sjöpersonal

I enlighet med förordningen (2020:154) om förlängning av giltighetstiden för handlingar inom sjöfartsområdet ska läkarintyg med 1 års giltighet eller mer samt behörighetsbevis och/eller certifikat vars sista giltighetsdag infaller under perioden 1 april – 20 september 2020, vara giltiga i ytterligare 6 månader från sin sista giltighetsdag *utan* ett särskilt godkännande från Transportstyrelsen.

Handlingarna behöver inte ersättas av nya där den förlängda giltighetstiden anges.

3. Svenskt erkännande av utländska certifikat

I enlighet med förordningen (2020:154) ska giltighetstiden för svenska erkännanden (endorsement) av utländska behörighetsbevis eller certifikat förlängas om det land som utfärdat dessa utfärdar en förlängning (en generell förlängning är godtagbar). Giltighetstiden för det svenska erkännandet förlängs i så fall så att det motsvarar giltighetstiden för det utländska behörighetsbeviset/certifikatet som ligger till grund för det svenska, men aldrig längre än 6 månader från den ursprungliga sista giltighetsdagen.

Den enskilda sjömannen behöver inte lämna in någon ansökan eller ersätta sitt erkännande med en ny handling där den förlängda giltighetstiden anges.

4. Information om tillåtelse för en sjöman att tjänstgöra i en befattning som han eller hon inte är behörig för

Enligt artikel VIII i STCW-konventionen och enligt fartygssäkerhetsförordningen (SFS 2003:438) får Transportstyrelsen meddela undantag från kraven på viss behörighet eller specialbehörighet i fråga om en viss befattning på ett visst fartyg om det finns synnerliga skäl för det och det inte finns anledning att anta att säkerheten äventyras. Undantag från behörighetskraven för en viss befattning får beslutas endast för den som är behörig att inneha den närmast lägre befattningen. Om någon sådan befattning inte finns eller om det inte finns några behörighetskrav för den, får undantag beslutas för en person som är tillräckligt kvalificerad och erfaren.

Ett undantag får beslutas endast för en viss tid, och som mest för sex månader.

Berörda centrala organisationer för redare och ombordanställda skall få tillfälle att yttra sig innan ett beslut om undantag fattas, om det inte är fråga om en viss resa eller i övrigt en tillfällig avvikelse.

Undantag från behörighetskrav får inte beslutas för befälhavaren och teknisk chef, utom på inrikes resor.

Ansökan om undantag ska göras hos Transportstyrelsen, på följande e-postadress: sjofart.behorighet@transportstyrelsen.se

5. Information i händelse av svårigheter att upprätthålla säkerhetsbesättningen under exceptionella omständigheter/force majeure

Enligt fartygssäkerhetslagen (2003:364) får ett fartygs befälhavare besluta att fartyget skall framföras trots att besättningen inte uppfyller kraven i beslutet om säkerhetsbesättning under förutsättning att

1. orsaken till att kraven inte uppfylls är att det har inträffat ett plötsligt sjukdomsfall inom besättningen eller någon annan oförutsedd händelse,
2. bristen inte kan avhjälpas före fartygets planerade avgång, och
3. den besättning som finns på fartyget är så sammansatt att fartygets säkra framförande och sjösäkerheten i övrigt tillgodoses på ett tillfredsställande sätt.

Beslutet får inte innebära att fartyget framförs i någon annan fart än vad som anges i säkerhetsbesättningsbeslutet. Inte heller får beslutet innebära att säkerhetsbesättningsbeslutet frångås i fråga om befälhavarens kvalifikationer.

Beslutet får avse högst en vecka eller, om resan till närmaste destinationshamn tar längre tid i anspråk, den tid som behövs för resan dit.

Innan befälhavaren fattar ett sådant beslut ska han eller hon samråda med skyddskommittén eller, om skyddskommittén inte är tillgänglig, med skyddsombudet.

Ett sådant beslut fattat av befälhavaren måste registreras i fartygets skeppsdagbok om sådan förs eller annars antecknas särskilt och meddelas Transportstyrelsen. Det bör observeras att ett sådant beslut inte kräver något skriftligt godkännande från Transportstyrelsen för att vara giltigt.

6. Hamnstatskontroll

Hamnstatskontroll genomförs först efter en bedömning av om genomförandet av inspektionen kan ske utan att äventyra inspektörernas, fartygets, besättningens eller hamnens säkerhet, och med beaktande av relevanta instruktioner från hälsomyndigheter. Vid fall av misstänkt eller rapporterad covid-19, finns möjlighet att skjuta upp hamnstatskontroll enligt artikel 8.2a i direktiv 2009/16.

De åtgärder som beskrivs i detta tillkännagivande är utformade för att möjliggöra fortsatt verksamhet med svenskregistrerade fartyg och på ett pragmatiskt sätt kunna lösa de situationer som uppstått till följd av utbrottet av covid-19. De undantag och förlängningar som medges är inte uttryckligen tillåtna enligt tillämpliga internationella konventioner; detta gäller särskilt frågan om besiktningensintervall.isakss

Vissa hamnstatskontrollmyndigheter har redan utfärdat vägledning som säger att situationen kräver ett pragmatiskt förhållningssätt och att senarelagda besiktningar, inspektioner och revisioner etc. kan godkännas. Det är dock viktigt att understryka att andra länder (än Sverige) vid hamnstatskontroll kan tillämpa och vidta åtgärder i enlighet med tillämpliga internationella konventioner.

7. Slutlig information

Sjöfartsmyndigheter som har frågor gällande förlängningen av giltighetstiden för svenska certifikat, eller gällande tillkännagivandets innehåll i övrigt, vänligen kontakta Transportstyrelsen.

Frågor om certifiering av fartyg:

sjofartstillsyn@transportstyrelsen.se

Frågor om certifiering av sjöpersonal och bemanning:

sjofart.behorighet@transportstyrelsen.se

Gunnar Ljungberg

Sjö- och luftfartsdirektör